

Graaf mee naar de Bataven

Begin juni groeven archeologen op in Nieuwegein Blokhoeve. Half augustus gaan ze verder met graven. Het bijzondere aan deze opgraving is dat iedereen de kans krijgt een dagje mee te graven. Ondanks veel grondverstoringen uit latere periodes, vonden de archeologen tijdens de opgraving in juni veel bewoningssporen van de Bataafse bewoners uit de eerste eeuw na Chr.

Puzzelen met paalgaten

Elke archeoloog is niet alleen blij met mooie vondsten, maar ook met verkleuringen in de grond: grondsporen. Vaak vinden archeologen een wirwar van sporen, zodat ze moeten puzzelen welke sporen bij elkaar horen en welke niet. De grondverkleuringen geven aan dat daar vroeger iets met de grond gebeurde. Een greppel, een paalgat, mollengaten, boomwortels. Deze laten allen hun sporen achter. Een archeoloog kan aan de vorm en de kleur van een spoor zien wat het vroeger geweest is.

Een paalgat is in de bodem te zien als een ronde verkleuring. Dit betekent dat er vroeger op de plaats van de verkleuring een paal stond. Het hout van de paal verging en het gat vulde zich op met grond uit een bovenlaag. Als archeologen meerdere paalgaten vinden uit dezelfde periode proberen ze patronen te ontdekken. Een groepje paalgaten kan een huisplattegrond, een schuurtje, of een omheining hebben gevormd.

Een probleem bij het interpreteren van paalgaten zijn grondverstoringen uit latere periodes. Bijvoorbeeld een middeleeuwse greppel die over een Romeinse huisplattegrond loopt. Daarnaast kan het zijn dat maar een deel van de huisplattegrond in de opgravingsput ligt. De andere helft wordt dan niet opgegraven. Het komt daarom vaak voor dat archeologen maar een deel van een gebouw vinden en naar de oorspronkelijke vorm moeten gissen.

Archeologen van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland (AWN) graven op in de Blokhoeve.

Iedereen kan meegraven!

Zin om een dagje mee te graven met de archeologen? Dit kan tijdens de publieksofgraving in de laatste twee weken van augustus. Stuur dan voor 10 augustus een e-mail naar blokhoeve@hazenbergarcheologie.nl met je beschikbare dagen tussen 17 en 28 augustus (alleen werkdagen). Je wordt dan ingeroosterd. Let op, er is een beperkt aantal plaatsen, dus wees er snel bij!

Agenda

17 – 28 augustus Publieksofgraving

17 – 29 augustus Tentoonstelling archeologische vondsten van Nieuwegein Blokhoeve. Locatie wordt nog bekend gemaakt.

29 augustus Feestelijke afsluiting publieksofgraving met een rondleiding over de opgraving en activiteiten voor jong en oud.

Boerenerven

De archeologen vonden begin juni veel paalgaten uit de 1e eeuw. Met deze paalgaten gingen ze op zoek naar patronen. Welke paalgaten liggen langs één lijn? Meerdere palenrijen naast elkaar wijzen op de plattegrond van een huis. Paalgaten die samen een vierkant of kleine rechthoek vormen zijn van een spieker. Een spieker lijkt erg op de 'moderne' hooiberg met vier peilers en een vierkanten dak. De meeste boerenerven hadden een eigen spieker om de hooi- of strovoorraad in op te slaan. De paalgaten uit de Blokhoeve vormden drie boerderijen en twee spiekers.

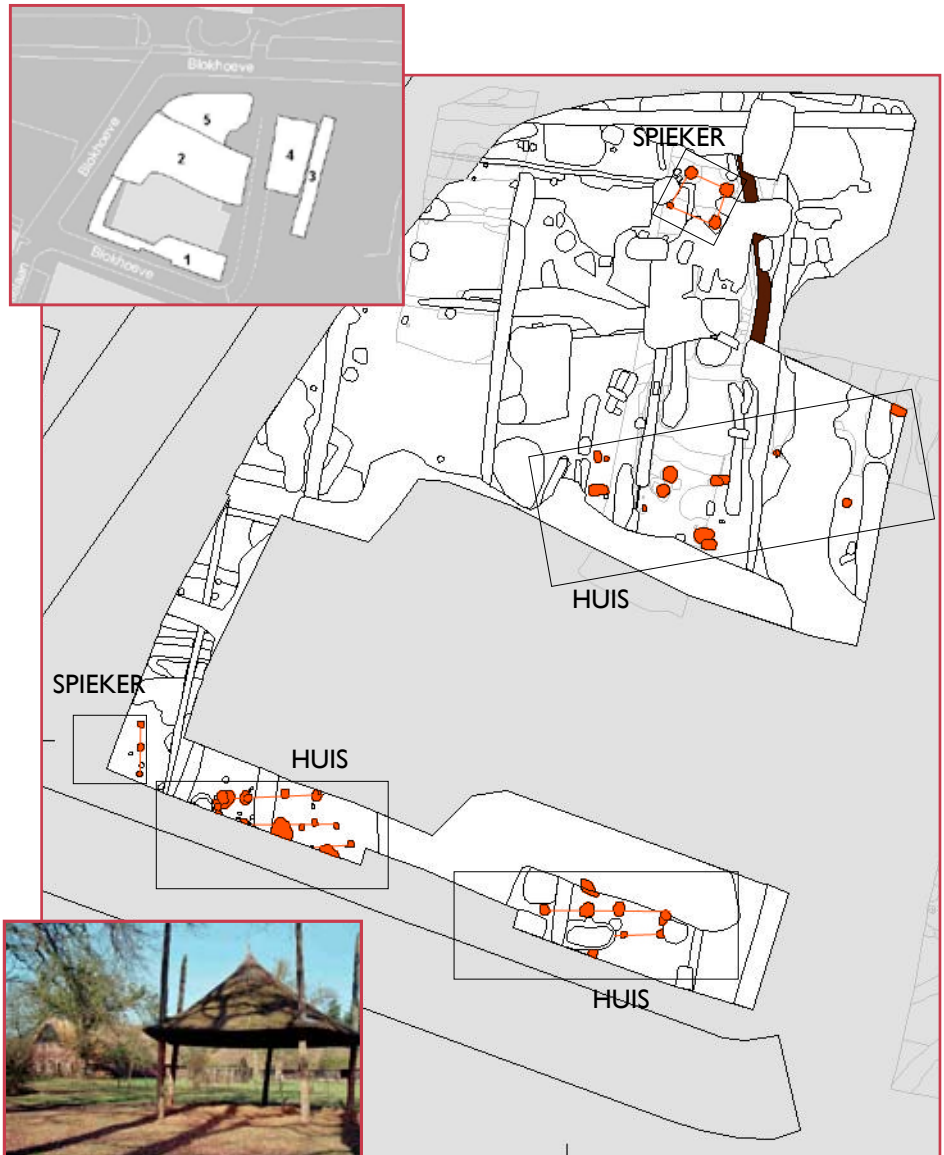
De vondsten

Uit de opgraving kwamen vondsten als aardewerk, glas, spijkers, mantelspelden en een zwaardriemhouder. Lees in de volgende Actueel meer over de bijzondere vondst van de zwaardriemhouder!

Linksboven Kaart van de putten in de Blokhoeve.

Grote afbeelding Alle sporenkaart met in rood de sporen van de Bataafse bewoning.

Linksonder De 'moderne' hooiberg erg op de plattegrond van een spieker.

Greppel met mest

Naast de bovenste spieker lag in dezelfde periode een greppel (bruine spoor op de 'Alle sporenkaart'). De greppel viel tijdens de opgraving door een lichtbruingroene vlek extra op. De greppel had een hoog fosfaatgehalte, waarschijnlijk veroorzaakt door de inwerking van mest en urine. In de 1^e eeuw was er geen riolering en moesten mensen elders hun uitwerpselen kwijt. Misschien was de greppel een stortplaats van dierlijke en menselijke mest. In de greppel lagen ook aardewerkscherven.

Colofon

Tekst Hazenberg Archeologie

Redactie Hazenberg Archeologie en gemeente Nieuwegein

Vormgeving Hazenberg Archeologie

Afbeeldingen ADC Archeoprojecten, Archeofun, Hazenberg Archeologie

Kijk op www.archeologieactueel.nl voor alle verschenen afleveringen.

